

Naša Európa môže dokázať viac

Príbeh Európy sa rodil v krízach. V moderných dejinách, keď Európa musela skladať účty, sme stále reagovali tak, že sme sa ešte viac zomkli. Vďaka tejto doktríne sme prestáli tie najhoršie búrky a na jej základe mohli naše inštitúcie reagovať na starosti ľudí a hmatateľne zlepšiť ich život. Doktrína Európy sa vyznačuje tým, že spoluprácu systematicky stavia nad súperenie. Je zdrojom prosperity, silných demokracií a nezlomnej ochrany osobných slobôd. Len v posledných rokoch sme zažili kolaps bankovníctva, krízy štátneho dlhu, migračné tlaky a po nich celosvetovú pandémiu, s akou sme sa nikdy predtým nestretli. Všetky tieto udalosti Európu ešte viac zblížili a my sme z nich vyšli ešte silnejší.

Tento základ, táto jednota v súčasnosti opäť prechádza skúškou v podobe bezprecedentnej búrky, keď čelíme nielen vojne zúriacej na našom prahu, ale aj nevídanej inflácii, nárastu cien elektriny a energií, klimatickej katastrofe, pre ktorú vysychajú rieky a horia lesy, potravinovej neistote a rýchlo nastupujúcej kríze, ktorú spôsobujú prudko stúpajúce životné náklady.

Európa je opäť skúšaná. Európa musí opäť reagovať. Opäť budeme musieť spolupracovať. Európa sa musí opäť prispôbiť. A Európsky parlament je opäť pripravený plniť svoju úlohu. Je čoraz ťažšie vykurovať naše domy, zásobovať náš priemysel energiou a plniť nádrže našich áut. Inflácia drží ceny na vysokej úrovni. Vieme o tom. Ale práve vtedy, keď sme najviac pod tlakom, sa musíme vzbudiť a stať pevne ako nikdy predtým. Práve vtedy sa teoretická Európa musí spojiť s praktickým vedením. Rýchlo, aktívne a s odvahou. A Európa sa musí tejto výzve postaviť. Či už ide o riešenie životných nákladov, cien elektriny, zmeny klímy, obrany, potravinovej bezpečnosti, alebo o podporu Ukrajine. Jediná cesta vpred je jednota.

Európa musí dokázať viac. Táto jasná výzva zaznela v máji 2022 v Európskom parlamente v záveroch rok trvajúcej konferencie občanov o budúcnosti Európy. Tento týždeň predstaví predsedníčka Európskej komisie výročnú správu o stave Európskej únie a v nej svoje návrhy. Pre Európsky parlament musia byť ústrednými prvkami návrhov tieto kľúčové otázky, ktoré nastolili občania:

Musíme dosiahnuť komplexnú bezpečnostnú a obrannú úniu. Musíme prepracovať náš bezpečnostný a obranný systém a infraštruktúru. Brutálna, nezákonná a nevyprovokovaná invázia na Ukrajinu ukázala, nakoľko sa svet od februára zmenil. Musíme lepšie využívať výdavky na obranu a vyhnúť sa duplicitě v rámci celoeurópskej obrannej kapacity, ktorá má byť doplnkom k NATO, a nie jeho súperom.

Okrem toho musíme riešiť energetickú odolnosť a autonómiu Európy. Musíme znížiť závislosť od nespoľahlivých dodávateľov. S tým sú spojené okamžité opatrenia, ktoré treba prijať, aby sa znížil vplyv rastúcich cien elektrickej energie. Zvýšenie cien, ktoré zasiahlo rodiny v celej Európe, treba riešiť čo najskôr, a to aj v záujme politickej stability. Zároveň musíme pokračovať v plnení ambiciózných cieľov v oblasti klímy a urýchliť našu energetickú a ekologickú transformáciu.

A navyše, pandémia odhalila nedostatky v systémoch zdravotnej starostlivosti členských štátov. Európsky parlament požaduje „právo na zdravie“ v Európskej únii. Pokiaľ ide o obmedzenie šírenia vírusov alebo uľahčenie prístupu k špecializovanej liečbe, riešenie často spočíva vo väčšej cezhraničnej spolupráci.

Takéto zvýšené úsilie však bude niečo stať. Aby sme mohli lepšie reagovať na rastúce ťažkosti, musíme zmodernizovať rozpočet EÚ. Náš rozpočet by mal byť odolnejší voči krízam a vyznačovať sa väčšou flexibilitou, aby sme mohli plniť rýchlo sa meniace alebo neočakávané priority.

Nadchádzajúce mesiace nebudú ľahké, ale už sme sami sebe dokázali, že ak majú Európania spoločný cieľ a sú odhodlaní, sme naozaj schopní čeliť ťažkostiam. Európska spolupráca a integrácia pramení z túžby prekonať na základe vzájomnej solidarity povojnové útrapy. Európa sa môže spoľahnúť na to, že je schopná zvládnuť ďalekosiahle otrasy. Svoju silu už preukázala. Teraz nastal jej čas, čas pre Európu. Spoločne dokážeme viac.

Roberta Metsola
predsedníčka Európskeho parlamentu